

Focus op brandveiligheid als alternatief voor certificatie BMI

Advies 2410

Trefwoorden: Bbl, brandveilig gebruik, gezondheidszorgfunctie, gelijkwaardigheid, bestaande bouw, ontruiming, brandmeldinstallatie (BMI)
Datum: 19 december 2024
Status: Definitief

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

Beschrijving

In de vele zorggebouwen van een zorgaanbieder wordt primair geld besteed aan goede zorg. Daarnaast is er ook veel aandacht voor brandveiligheid in de zorggebouwen. In veel van die zorggebouwen is een gecertificeerde brandmeldinstallatie (BMI) verplicht. Het gecertificeerd houden van de BMI's brengt structurele kosten met zich mee en is zeer kostbaar. De zorgaanbieder is van mening dat de veiligheidswinst die hiermee wordt bereikt, niet in verhouding staat tot de kosten die ervoor gemaakt moeten worden.

Binnen de zorggebouwen wordt structureel aandacht besteed aan beheer en onderhoud ten behoeve van brandveiligheid. Deze aandacht reikt veel verder dan wettelijk is vereist. De zorgaanbieder is daarom van mening dat dit een ten minste gelijkwaardig veiligheidsniveau oplevert ten opzichte van het veiligheidsniveau dat wettelijk is vereist met een gecertificeerde BMI. De zorgaanbieder stelt voor om het certificeren van de BMI voortaan achterwege te laten en vol in te zetten op beheer en onderhoud ten behoeve van de brandveiligheid.

1 / 5

De brandweer adviseert de gemeente negatief over dit verzoek om gelijkwaardigheid, met name omdat geen extra bovenwettelijke maatregelen worden getroffen om dezelfde mate van brandveiligheid te waarborgen.

Adviesvraag

Kunnen wij op basis van het gelijkwaardigheidsvoorstel afzien van de certificering van de BMI/OAI?

Standpunt belanghebbende

Onze ervaringen met certificeringstrajecten

In het verleden hebben wij meerdere installaties laten certificeren door verschillende inspectie-instellingen. Onze ervaring is dat de actiepunten om te komen tot een inspectiecertificaat hoofdzakelijk betrekking hebben op:

- het zorgdragen van een volledig dossier, en
- het aanpassen van een door de brandmeldinstallatie aangestuurde branddeur die niet volledig sluit.

Daarbij vinden wij het opvallend dat de inspecteur alleen het sluiten van de deur beoordeelt en bijvoorbeeld niet de mate van brandwerendheid controleert. Wat ook opvalt is hoe een ontruimingsplan door de inspectie-instelling wordt beoordeeld. Vaak wordt het plan door de inspecteur beperkt ingezien, of worden er niet of nauwelijks vragen gesteld over de organisatie.

Focus op brandveiligheid als alternatief voor certificatie BMI

Advies 2410

Onze ervaring is dat het certificeringstraject zich over het algemeen richt op de “I” van de BIO-aspecten. De overige twee aspecten worden binnen onze organisatie zelf georganiseerd en gecontroleerd.

Op basis van onze ervaringen vinden wij dat het inspectiecertificaat vaak leidt tot schijnveiligheid m.b.t. de “B” en “I”, vanwege de diepgang van deze inspecties. Ook is het ‘slechts’ een momentopname, ondanks de certificeringscyclus van veelal 1 jaar.

Invulling gelijkwaardigheid

Wij zijn van mening dat met onze onderstaande acties de certificering van de installaties voor onze organisatie nauwelijks veiligheidswinst oplevert en de kosten daarvoor niet in verhouding staan (kosten – baten).

- Brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties worden aangelegd door een CCV-gekwalificeerd bedrijf;
- Brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties worden één keer in de vier maanden onderhouden door een CCV-gekwalificeerd bedrijf. Dit betreft het viermaandelijke onderhoud, zoals beschreven in de NEN 2654. Ook het jaarlijks onderhoud wordt uitgevoerd door het CCV-gekwalificeerd bedrijf op basis van de NEN 2654, ondanks dat deze norm niet meer wettelijk is vereist;
- Storingen van de installaties komen binnen bij onze zorgcentrale, die 24/7 bemand is. Ook hebben wij serviceovereenkomsten met onze CCV-gekwalificeerde bedrijven;
- Een goede werking van elke brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie, inclusief sturingen, wordt eenmaal door een inspectie-instelling beoordeeld. Dit wordt gedaan na de aanleg van deze installatie. Daarmee is er een onafhankelijke keuring van het installatietechnische deel. Bij een verbouwing volgt wederom een dergelijke keuring. Hiermee wordt geborgd dat de installatie en sturingen correct functioneren. Ook wordt bij een verbouwing een actuele gebruiksmelding ingediend;
- Alle brandwerende zelfsluitende deuren worden elke vier maanden gecontroleerd op het volledig dichtvallen van de deuren. Waar nodig volgt vrijwel direct onderhoud om een goede werking te kunnen garanderen;
- Onze zorgorganisatie huurt al jaren een ervaren adviseur brandveiligheid in voor alle vraagstukken rondom dit thema (nieuwbouw, verbouw, bestaande bouw). De adviseur werkt voor een bedrijf dat gespecialiseerd is in brandveiligheid en daarin ook cursussen verzorgt;
- Van alle gebouwen zijn goede dossiers met actuele plattegronden;
- Van alle gebouwen is een actueel ontruimingsplan-brandveiligheid met bijbehorende ontruimingsplattegronden, opgesteld voor de zorgmedewerkers. Tijdens de brand- en ontruimingsinstructies is hier aandacht voor;
- Elke medewerker krijgt jaarlijks een op-maat-training “brand en ontruimen”. Deze trainingen worden meestal gegeven op de locatie waar de medewerker werkt. Er wordt nadrukkelijk ingegaan op het snel ontdekken van de brandlocatie en het ontruimen. Als hulpmiddel is er per locatie een PowerPoint-presentatie en hebben wij een online informatiepagina over brandveiligheid waar medewerkers alle relevante informatie op kunnen terugvinden. Daarnaast dient elke medewerker een online-training te volgen;
- Onze zorgorganisatie investeert in bouwkundige en installatietechnische aanvullingen (niet direct vereiste voorzieningen volgens Bbl) in het kader van artikel 6.20: ontruiming bij brand. Denk aan brandscheidingen voor horizontaal ontruimen en een brandmeldinstallatie uitvoeren met volledige bewaking waar een lagere vorm vereist is;

2 / 5

Focus op brandveiligheid als alternatief voor certificatie BMI

Advies 2410

- Iedere locatie heeft een eigen 'TTV'er Veiligheid' die de veiligheid onder de aandacht brengt en hier halfjaarlijks op controleert middels een veiligheidscheck. Wanneer aandachtspunten naar voren komen, wordt dit kenbaar gemaakt bij de afdeling Huisvesting zodat spoedig aanpassingen gedaan kunnen worden;
- Wij maken één keer in de vier maanden een controleronde door het gebouw, gericht op de brandveiligheid en het brandveilig gebruik;
- Per locatie is er een actueel digitaal logboek met daarin de relevante stukken van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie, de onderhoudsdocumenten van de installatie, een register van de deurcontroles, de actuele ontruimingsplannen-brand en de verslaglegging van de ontruimingsoefeningen;
- De gemeente / brandweer voert periodiek toezichtcontroles uit. Ook controlemomenten op de brandveiligheid van de locaties.

Standpunt bevoegd gezag

De aanvrager doet een verzoek om de Brandmeld-/ontruimingsinstallatie niet te laten certificeren waardoor de Brandmeldcentrale (BMC) geen geldig inspectiecertificaat heeft dat is afgegeven op grond van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging.

Ik adviseer u deze oplossing niet te accepteren als onderbouwing voor de gelijkwaardige oplossing. De aanvrager biedt geen extra maatregel aan waardoor de eis op een inspectiecertificaat kan vervallen. Zowel bouwkundig, installatietechnisch en organisatorisch worden er geen bovenwettelijke maatregelen getroffen om dezelfde mate van brandveiligheid te waarborgen.

3 / 5

De eis voor een inspectiecertificaat rust alleen op risicovolle gebouwen waar kwetsbaar gebruik is. In dit geval niet-zelfredzame bewoners. Een goed werkende brandmeldcentrale (BMC) is essentieel om een brand in een vroege fase te kunnen ontdekken, waarop direct opvolging kan worden gegeven door de aanwezige ontruimers / bhv'ers.

Een inspectie-instelling heeft een controlerende/ inspecterende functie volgens een vastgesteld CCV-inspectieschema op, onder andere, de taken en verantwoordelijkheden van een beheerder BMI. Deze moet de taken zelf uitvoeren of laat deze door een externe partij uitvoeren volgens een in de norm vastgesteld schema.

De aangedragen punten, zoals de hoge kosten en de ontevredenheid over de werkwijze van de inspecteur, zijn geen punten waar wij als brandweer over kunnen en mogen oordelen. Voor wat betreft deze aangedragen punten adviseer ik de aanvrager om deze punten voor te leggen bij de betreffende inspectie-instelling.

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 21 oktober 2024;
2. Notitie "Gelijkwaardigheid certificering brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie" van 21 oktober 2024 door de zorgaanbieder.

Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- In de zienswijze geeft de zorgaanbieder aan dat die zeer zorgvuldig omgaat met beheer en onderhoud ten behoeve van de brandveiligheid in hun zorggebouwen. De zorgaanbieder volgt hierin haar eigen koers, bovenop en/of los van de wettelijke vereisten en primair gericht op het voorkomen van slachtoffers bij brand.
- Een brandmeldinstallatie in een gezondheidszorgfunctie met bedgebed dient altijd voorzien te zijn van volledige bewaking met doormelding volgens NEN 2535. Dit volgt uit artikel 3.115 van het Bbl in combinatie met Bijlage II van het Bbl. Bovendien moet een dergelijke BMI altijd voorzien zijn van een geldig inspectiecertificaat op grond van het, volgens artikel 6.32 van het Bbl vereiste, CCV-Inspectieschema Brandbeveiliging.
- Primair is een brandmeldinstallatie bedoeld om een brand tijdig te kunnen ontdekken. Dit volgt uit het aansturingsartikel 3.114 eerste lid uit § 3.7.5 van het Bbl. De aan de brandmeldinstallatie gekoppelde ontruimingsalarminstallatie is primair bedoeld om de gebruikers bij brand tijdig het bouwwerk te kunnen laten ontluchten. Dit volgt uit aansturingsartikel 3.118 eerste lid uit § 3.7.6 van het Bbl.
- Op basis van artikel 4.7 van de Omgevingswet, kan met een gelijkwaardige maatregel worden afgeweken van een voorgeschreven maatregel, mits ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt als is beoogd met de voorgeschreven maatregel.
- Door een inspectiecertificaat wordt de kwaliteit van het adequaat functioneren van de BMI onafhankelijk geborgd met als doel dat de kans op het falen van de installatie tot een aanvaardbaar minimum wordt beperkt.
- Bij een geldig inspectiecertificaat stelt een onafhankelijke deskundige de goede werking van de BMI vast. De ATGB heeft in de zienswijze geen gerichte onderbouwing aangetroffen waarin is aangegeven op welke wijze het adequaat functioneren van de brandmeldinstallatie zodanig is geborgd dat eenzelfde resultaat wordt bereikt als is beoogd met de maatregel om een geldig inspectiecertificaat te hebben. Gelijkwaardigheid is daarom onvoldoende aannemelijk gemaakt.

4 / 5

De ATGB geeft de volgende overweging(en) mee ten aanzien van de door betrokken partijen beargumenteerde standpunten:

De brandweer betoogt in haar zienswijze het volgende: *“Zowel bouwkundig, installatietechnisch en organisatorisch worden er geen bovenwettelijke maatregelen getroffen om dezelfde mate van brandveiligheid te waarborgen.”* De ATGB wijst erop dat gelijkwaardigheid zodanig onderbouwd moet zijn dat dit leidt tot hetzelfde resultaat als is beoogd met de regels. Een extra of bovenwettelijke maatregel kan hier onderdeel van zijn, maar dat is geen vereiste en mag dus nooit een uitgangspunt zijn in de beoordeling.

Focus op brandveiligheid als alternatief voor certificatie BMI

Advies 2410

Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de ATGB in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

Kunnen wij op basis van het gelijkwaardigheidsvoorstel afzien van de certificering van de BMI/OAI?

Nee, hoewel de ATGB waardering heeft voor de wijze waarop de zorgaanbieder invulling zegt te geven aan het beheer en onderhoud ten behoeve van brandveiligheid, is de ATGB van oordeel dat geen gerichte onderbouwing is gegeven over een gelijkwaardig alternatief voor de vereiste certificatie van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie in de zorggebouwen van de zorgaanbieder.

Overigens merkt de ATGB over deze casus nog het volgende op:

Een gelijkwaardige maatregel moet ten minste leiden tot hetzelfde resultaat als is beoogd met de voorgeschreven maatregel. Een extra of bovenwettelijke maatregel kan hier onderdeel van zijn, maar dat is geen vereiste en mag dus nooit een uitgangspunt zijn in de beoordeling.